

Програма
навчального семінару
для студентів Інституту архітектури НУ «Львівська політехніка»

«Архітектура єврейських дільниць у контексті розвитку містечок Галичини»

в рамках проекту

**«Зробити дослідження доступним:
підготовка першого повного дослідження галицьких синагог в Україні»**

Весняний семестр 2011/12 н.р. (3.02.12-13.04.12)
304 ауд. (головний корпус НУ «Львівська політехніка»)

I заняття - 3.02.12

14.15-14.30 – проф., директор ІАРХ Черкес Б.С. *Відкриття семінару. Вступне слово.*

14.30-15.00 – доц. Христина Бойко. *Представлення програми семінару.*

Перерва

15.05-15.50 – доц. Христина Бойко. *Історичний розвиток міст Галичини кінця XVIII - початку XX ст.: етнотопографія єврейських громад (на основі даних австрійських переписів населення з 1880, 1890, 1900 рр.).*

II заняття - 10.02.12

14.15-15.00 – доц. Христина Бойко. *Формування забудови єврейських дільниць у містах та містечках Галичини у європейському контексті. Єврейський дім.*

Перерва

15.05-15.50 – Дискусія, обговорення

III заняття - 17.02.12

14.15-15.00 - доц. Христина Бойко. *Архітектурно-просторовий уклад єврейських ділянок у містах та містечках Галичини у кінці 18 – на початку 20 ст. та його характеристики.*

Перерва

15.05-15.50 - Дискусія, обговорення

IV заняття - 24.02.12

14.15-15.00 – доц. Оксана Бойко. *Просторова організація і основні елементи синагоги. Символічне наповнення юдейського храму.*

Перерва

15.05-15.30 – доц. Оксана Бойко. *Особливості життя юдеїв. Ритуальні лазні та микви львівських юдейських ділянок.*

15.30-15.50 - Дискусія, обговорення

V заняття - 2.03.12

14.15-15.00 – доц. Оксана Бойко. *Композиційно-декоративне вирішення інтер'єру синагоги (основні елементи). Методика проведення досліджень архітектури синагог.*

Перерва

15.05-15.30 – доц. Оксана Бойко. *Рекомендації зі збереження та реставрації синагог.*

15.30-15.50 – Дискусія, обговорення

VI заняття - 9.03.12

14.15-15.00 – доц. Христина Бойко. *Меморіалістика давніх єврейських кладовищ Галичини як джерело для історичних та мистецьких студій.*

Перерва

15.05-15.30 – доц. Христина Бойко. *Планувальний уклад кладовища: специфічні особливості, поховальні ділянки, встановлення пам'ятників.*

15.30-15.50 – Дискусія, обговорення

VII заняття - 16.03.12

14.15-15.00 – доц. Христина Бойко. *Дизайн фасаду мацев: генеза форми, основні структурні елементи та їх розташування, особливості композиційних прийомів, типологія, форма, символіка, декорування.*

Перерва

15.05-15.30 – доц. Христина Бойко. *Дизайн фасаду мацев: епітафії, шрифтові композиції, кореляція пластичних зображень та текстів, наукове опрацювання текстів.*

15.30-15.50 – Дискусія, обговорення

VIII заняття - 23.03.12

14.15-15.00 – доц. Тетяна Клименюк, Христина Бойко. *Робота з каменем або як працювати на кладовищі: інвентаризація, документування, обміри, консервація. Презентація навчального посібника: «Архітектурні обміри та інвентаризація пам'ятників».*

Перерва

15.05-15.50 – Дискусія, обговорення

IX заняття - 30.03.12

14.15-15.50 - Христина Бойко. *Показ документального фільму «Єврейське життя Варшави, Білостоку, Кракова, Львова, Вільно».*

X заняття - 6.04.12

14.00-18.00 – Христина Бойко. *Обговорення та захист письмових робіт учасників семінару.*

XI заняття - 10.04.12

14.00-18.00 – Христина Бойко. *Експерсія в Броди: просторова структура містечка, єврейське кладовище.*

Список рекомендованої літератури:

I заняття

- Н. Petryschyn. Die Judenviertel in der Stadtplanung und Stadteentwicklung Ostgaliziens mit besonderer Beruecksichtigung der Zeit vom Ende des 18. Bis zur Mitte des 19. Jahrhundert// Juden in der Stadt.
- Бойко Х. Етнічно-релігійна структура населення міст Галичини (1772-1914) та її відображення у розпланувальному укладі міст// Книга міст Галичини.- Львів, 1999.

II заняття

- А. Соколова. Еврейские местечки: локализация штетла// Штетл. XXI век. Полевые исследования.
- Є.Котляр, В.Сусак. Єврейське мистецтво: традиція і Новий час; Є.Котляр Сакральна і повсякденна єврейська архітектура// Нариси з історії та культури євреїв України. - Київ, 2005.
- А. Кернер. Релігійне життя євреїв в Україні; А. Кержнер Традиції та побут євреїв в Україні.
- Бойко О. Синагога як невід'ємний урбаністичний елемент містечка // Незалежний культурологічний часопис «І». – Львів, 2007.

III заняття

- Бойко Х.С. Архітектурно-просторовий уклад єврейських діляниць у містах та містечках Галичини у кінці XVIII – на початку ХХ століть: Автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. арх.: спец. 18.00.01 «Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури»/ Х.С. Бойко; Національний університет «Львівська політехніка». – Львів, 2000. – 19 с.

IV заняття

- О. Бойко. Будівництво синагог в Україні.-С.5-33, тут с.21,29 // Синагоги України. – Вісник № 9 Інституту «Укрзахідпроектреставрація». - Спеціальний випуск: «Центр Європи», 1998 р.-180 с.
- S. Kravtsov. Gothic Survival in Synagogue Architecture of Ruthenia, Podolia and Volhynia in the 17th-18th Centuries// Architectura. Zeitschrift fuer Geschichte der Baukunst. – Berlin, 2005. Journal of the History of Architecture.
- Vladimir Levin. Synagogues in Lithuania. - Vilnius Academy of Arts Press, 2010.
- Sergey R.Kravtsov. Synagogue Architecture in Lithuania. - Vilnius Academy of Arts Press, 2010.
- Sergey R. Kravtsov. Jewish Identities in Synagogue Architecture of Galicia and Bukovina.
- Sergey R. Kravtsov. Reconstruction of the Temple by Charles Chipiez and Its Applications in Architecture.
- Sergey R. Kravtsov. Juan Bautista Villalpando and Sacred Architecture in the Seventeenth Century.

V заняття

- Vladimir Levin. The St. Petersburg Jewish Community and the Capital of the Russian Empire: An Architectural Dialogue.
- О.Бойко. Синагоги Львова. - Львів, 2008.
- Boyko O. The synagogue in Zhovkva: history and architectural development http://www.ifo.lviv.ua/anvsu/sc_hor/sh_pdf/2011_4/sh_0304_2011.pdf

- Хоральна і поступова синагоги в Дрогобичі // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв / Сходознавчі студії. Єврейське мистецтво і український контекст. Вип. 3. – Харків, 2010. – № 8. – С. 35-49.
- Котляр Є. / Восточноевропейская традиция росписей синагог и ее региональные центры на исторических землях Украины// Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. - ВІСНИК ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ. - ХАРКІВ: ХДАДМ, ЦЕНТР СХОДОЗНАВСТВА, 2010. – № 8. – ВИП. 3. – 360 с.
- Бойко О. Синагоги України. Стан і проблеми збереження // «Міжнародний форум реставраторів. Проблема сучасної реставрації та консервації. – Львів, 2008.

VI заняття

- Бойко Х.С. До методики наукового опрацювання єврейських кладовищ: європейський досвід // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. - Харків: ХДАДМ, 2008. - № 9 (Сходознавчі студії. Випуск 1).- С.154-167.

VII заняття

- Бойко К. Искусство каменной резьбы древних мацев Восточной Галиции. Символика, особенности композиционных приёмов и специфика пластических изображений// От Библии до постмодерна. Статьи по истории еврейской культуры.- М.: Книжники, 2009.- С.494-529.

VIII заняття

- Архітектурні обміри та інвентаризація пам'ятників: навч. посібник /Т.М. Клименюк, Х.С. Бойко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 176 с.
- Бойко Х. «Снятин – Археологія пам'яті»: відкриття і повернення історичної та культурно-мистецької спадщини галицького містечка //Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. - ВІСНИК ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ. - ХАРКІВ: ХДАДМ, ЦЕНТР СХОДОЗНАВСТВА, 2010. – № 8. – ВИП. 3. – 360 с.- С.11-34
- Бевз М. Методи очищення поверхні в пам'ятниках скульптури і архітектури// Галицька брама, 2010.

X заняття

- Бойко Х. Місто Броди в іншомовних джерелах та архівних документах XVIII-XIX ст.//Бродівщина – край на межі Галичини й Волині.
- Кравцов С. «Євреї Бродів - прикордонного міста вільної торгівлі», Галицька Брама, № 157-158 (січень-лютий 2008), 18-20.